

Информационен бюлетин

Социална ИКОНОМИКА

Брой 1/1913 г

Министерство на труда
и социалната политика

социална
икономика

СЪДЪРЖАНИЕ

<i>СОЦИАЛНА ИКОНОМИКА И СОЦИАЛНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО В БЪЛГАРИЯ</i>	3
<i>ВЪВЕДЕНИЕ</i>	3
 <i>НАЦИОНАЛНА КОНЦЕПЦИЯ ЗА СОЦИАЛНА ИКОНОМИКА</i>	4
 <i>ДЕФИНИЦИИ</i>	9
<i>КЛЮЧОВИ ДОКУМЕНТИ И ИНИЦИАТИВИ НА ЕВРОПЕЙСКО РАВНИЩЕ</i> .	11
<i>КАКВО Е НАПРАВЕНО ДО МОМЕНТА В БЪЛГАРИЯ</i>	13

СОЦИАЛНА ИКОНОМИКА И СОЦИАЛНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

ВЪВЕДЕНИЕ

България, както и другите европейски общества е изправена пред многобройни предизвикателства, резултат от повишената конкуренция в световен мащаб, демографските тенденции, ускорения технически напредък, промените в климата. Икономическата и финансовата криза засегна всички държави-членки и региони в Съюза, включително и България и доведе до усложняване на ситуацията и неяснота на перспективите. В областта на политиките по заетостта и другите социални въпроси България все още е изправена пред ескалиращи проблеми като: нарастваща безработица, предимно сред нискоквалифицираните и младите хора; несигурност на работните места; намаляваща работна сила вследствие на демографските проблеми, което се отразява върху системата за социална закрила; голям брой лица, живеещи под прага на бедност и в условия на социално изключване; трудности при постигането на приемливо съчетаване на професионалните и семейните отговорности.

В решаването на конкретните социалноикономически проблеми особено място заема социалната икономика - сектор от националната икономика, който работи за постигане на конкретни социални цели от общия дневен ред на обществото.

През последните години интересът към социалната икономика нараства, поради нейната способност да мобилизира необходимите (главно – недържавни) ресурси на доброволни начала за решаването на конкретен социалноикономически проблем. Тя се оказва и по-жизнеспособна в условията на криза и показва по-добра устойчивост в променяща се ситуация, в сравнение с публичния и частния бизнес сектор.

Нараства интересът към социалното предприемачество. Този интерес е породен от развитията в бизнес сектора и намалялата способност на публичния сектор да отговори адекватно на възникнали социалноикономически проблеми. Оказва се, че в условията на съкращаване на социални разходи и неетично поведение от страна на много бизнес организации, редица социални проблеми остават неразрешени. Един от начините е самоорганизирането и самоподпомагането на местни групи и обединения в решаването на конкретни социални проблеми. Стартирането на стопанска дейност в името на постигането на социална цел е в основата на социалното предприятие. По този начин чрез мобилизирането на собствени ресурси и използването на други възможности социалното предприятие може адекватно да задоволи възникнали потребности на местно равнище и да допринесе за общото национално благо.

НАЦИОНАЛНА КОНЦЕПЦИЯ ЗА СОЦИАЛНА ИКОНОМИКА

С цел подпомагане създаването на благоприятна среда за развитието на социалната икономика и социалното предприемачество в България, на **04.04.2012 г. с протоколно Решение №13 Министерският Съвет одобри НАЦИОНАЛНА КОНЦЕПЦИЯ ЗА СОЦИАЛНА ИКОНОМИКА** и така постави началото на по-систематизирани и целенасочени дейности и разработването на политики в подкрепа на социалната икономика и социалното предприемачество.

Националната концепция за социална икономика ("Концепцията") е израз на политическата ангажираност на държавните институции на Република България за създаването на благоприятна среда за развитие на модели и практики за социална икономика. Чрез Концепцията се очаква:

- да се повиши осведомеността, свързаните аспекти на социалната култура и човешките ценности;
- да се отговори на визията на правителството и приоритетната цел за насърчаване на социалната икономика;
- да се даде концентриран израз на волята на широк кръг заинтересовани страни;
- да се осигури платформа за развитието на свързаните с нея политики;
- да се развият стимули за създаване на нови подходи за социално включване;
- да се допринесе за постигането на целите на "Европа 2020".

Същност и обхват на социалната икономика (СИ)

Социалната икономика е част от реалната икономика, както и от гражданското общество, като финансовите резултати на предприятията се реинвестират за постигане на социална цел и дейности, а само разумна част от тях се използва за режийни разходи. По своята функционалност, СИ е ефективна в областта на социалното включване на слоеве от населението със социални затруднения, като по този начин се различава от корпоративната икономика, независимо че субектите на социалната икономика работят по Търговския закон.

Червена нишка в концепцията е връзката на идеята за социална икономика със социалното предприемачество. Крайната цел на развитието на инициативата е да се направи през следващите години задълбочен преглед на всички правни, институционални и финансови предпоставки за разгръщането на индивидуални инициативи, с които да се изгражда националната мрежа за социална икономика.

В съответствие с останалата част на икономическото развитие, социалната икономика пренася европейските добри практики на национално и транснационално равнище.

Националната концепция за социална икономика е една по-нататъшна стъпка на хармонизиране на националните социални политики и добри практики от европейски произход.

Тя е свързана с всичките 3 приоритета, 4 цели и 7 водещи инициативи на приетата на 13 юли 2010 стратегия "Европа 2020" и има за цел да превърне в практика положенията от Комуникацията на Комисията от 27.10.2010: "Към Закон за единния пазар - за силно конкурентна социална пазарна икономика".

България има национални традиции в социалната икономика, въпреки че те са се развивали в различен социално-икономически контекст, които биха могли да бъдат конструктивна предпоставка, конкретно при стартирането на настоящата концепция.

Очаква се социалната икономика да осигури заетост за група от хора, която среща значителни трудности да се присъедини към пазара на труда.

Концепцията има за цел да разкрие и възможности чрез социалното предприемачество за кариера на лица с увреждания или да им даде достатъчно средства за препитание.

Рационализирането на социалната икономика е насочено към насърчаването на устойчиво развитие, икономически растеж и повишаване на качеството на живот, предимно за групите в неравностойно положение.

Визия

Визията на правителството е да създаде един утвърден сектор на социалната икономика, допринасящ за проактивно включване на уязвимите групи, гъвкава и стабилна заетост, развита териториална кохезия.

Целите на концепцията са:

1. да се въведат показатели за идентифициране на субектите на социалната икономика;
2. да служи като източник на норми в подкрепа на развитието на социалната икономика и да подпомага заинтересованите страни за широко разпространение и прилагане на духа на социалната икономика.
3. да бъде основа за рационализиране на правната и административната среда за развитие на субектите на социалната икономика (достъп до финансиране, социални разпоредби в областта на обществените поръчки, данъчни облекчения и др.)

Правни аспекти на социалната икономика

Правният ресурс в подкрепа на лицата на социалната икономика трябва да включва: законови разпоредби; правни модели; правно признаване; статистическо признаване; необходимими законодателни промени.

Европейското законодателство осигурява солидна подкрепа за социалната икономика. Съответните актове варират от Договора за ЕС до различни регламенти, директиви и други правни документи.

Въпреки че не адресира пряко предприятията на социалната икономика, действащото национално законодателство благоприятства до голяма степен осигуряването на справедливи условия за установяване и защита на социалното предприемачество в различни правни и икономически форми. С прилагането на тази концепция се очаква да се идентифицират възможни законодателни и институционални празноти, както и да се осигури основа за законодателни предложения.

Текстът на концепцията до голяма степен се опира на модели на правни разпоредби, влезли вече в сила в Испания, Великобритания, Полша, Белгия, Финландия. Многобройни доказани политически и административни решения са намерили място също така в текста.

Успешното прилагане на концепцията зависи в значителна степен от ролята на правителството за правното признаване на субектите на социалната икономика в рамките на действащото национално законодателство. Основна задача на правителството е да подкрепя субектите на социалната икономика, за да се възползват от възможностите, които настоящите закони им дават. В сътрудничеството си със субектите на социалната икономика, правителството трябва да насочи усилията си за насърчаване на социалната икономика в съответствие с позициите по този въпрос на Европейския парламент (А6-0015/2009; ЕС Comm. 608/2010 - предложения 36 &37).

Статистическото признаване и обособено наблюдение на социалната икономика е от решаващо значение за вземането на политически решения. Настоящата концепция е насочена към развитие на националните подходи в съответствие с Решението на Европейския парламент и документа на ООН за неправителствените организации - за създаване на сателитни статистически отчети на социалната икономика.

Предвижда се законодателно и институционално усъвършенстване въз основа на задълбочено изучаване на влиянието на Концепцията по време на нейния старт и във фазата на нейното приложение. Този мониторинг трябва да послужи за:

1. идентификация на непосредствените потребности от правна адаптация;
2. поетапна комплексна правна адаптация.

Материалният аспект на социалната икономика е тясно свързан със самостоятелното предприемачество чрез мобилизиране на собствени материални ресурси. Участието на държавата не може да бъде различно от това по отношение на корпоративната икономика, но чрез постоянния мониторинг върху мрежата на социалната икономика, чрез създаване на правни и институционални предпоставки за социалната икономика ще съдейства за преодоляването на временни и в дългосрочен план пречки за развитие и поддържане на партньорството за социално включване.

Политическите аспекти

Правителството ще подпомага мрежата за социална икономика и чрез прилагане на Регламент (ЕО) № 800/2008 г. и други такива инструменти. Освен това, държавните програми за професионална квалификация, заетост и опазване на околната среда ще се оформят така, че да се позволи достъп на субектите на социалната икономика като бенефициенти или партньори в приложението.

Местните власти трябва да бъдат подкрепяни в насърчаването на социалната икономика чрез националните институционални рамки на изпълнителната власт.

Традициите и опитът на България в социалния диалог са предпоставка предприятията на социалната икономика да се присъединят към тристранното сътрудничество.

Правителството признава и насърчава образованието в областта на социалното предприемачество, за да се осигури този процес с образовани човешки ресурси.

Организация за прилагане на Концепцията

Целевата група на Концепцията са субектите на социалната икономика, които имат доста различен организационен и правен статут. Въпреки това, правителството може да взаимодейства с лица, установени и действащи в съответствие със закона. Държавата възнамерява да осигури човешки, институционални и финансови ресурси, за да помогне неформални групи да се присъединят към мрежата на социалната икономика.

Ключово положение в концепцията е конструирането и приемането на набор от индикатори за идентифициране и наблюдение на субектите от социалната икономика. Показателите на Европейския парламент представляват основата на набора от национални показатели.

Марката "Продукт на социално предприятие" е държавна инициатива, целяща троен ефект – 1) идентифициране на най-добре действащите субекти на социалната икономика, способни да поддържат и разпространяват модела на социалната икономика; 2) насърчаване на солидарността вътре в мрежата на социалната икономика; 3) насърчаване на обществената солидарност със социалната икономика.

Планиране и приложение

Концепцията представлява национален програмен документ – част от нормативната уредба. Практическото прилагане на концепцията се опира на сътрудничество между субекти на социалната икономика и институциите, централни или местни.

Прилагането на концепцията ще се осъществява в рамките на Министерството на труда и социалната политика чрез дирекция "Жизнен стандарт, демографско развитие, политики и стратегии". Дирекцията има отговорност по организиране на дейността по прилагане на Концепцията въз

основа на двугодишни планове за действие, разработени от работна група от широк кръг заинтересовани страни. Дирекцията има за задача да поддържа Национален каталог на субектите на социалната икономика. Основните политики по отношение на прилагането на концепцията ще бъдат предмет на дейност на Национален консултативен съвет по социална икономика. Съветът към министъра на труда и социалната политика ще приеме правилник за дейността си. Вписването в националния каталог на субектите на социалната икономика ще се извършва въз основа на съответни решения на Националния съвет. Дирекцията в министерството ще действа като Секретариат на съвета.

Мерките от плановете за действие се финансират от административния бюджет на министерството и/или чрез външна подкрепа - напр. средства от ЕС.

За да се даде възможност за по-голяма обществена информираност и средство за незабавно взаимодействие между субектите на социалната икономика, институциите и гражданското общество, дирекцията към МТСП поддържа уеб сайт (seconomy.mlsp.government.bg).

Концепцията е предмет на текущи изменения и допълнения, за да отразява настъпилото развитие. Изменения в Концепцията ще предлага/въвежда Националният консултативен съвет за социална икономика.

ДЕФИНИЦИИ

В Националната концепция за социална икономика са дадени следните дефиниции:

„социална икономика” - събирателно понятие за обозначаване на физически и/или юридически лица, сдружения на доброволци или други организирани субекти, осъществяващи стопанска дейност в обществена полза, които реинвестират печалба за постигане на социални цели;

„социално предприятие” - бизнес с водещи социални цели, чиито излишък е реинвестиран обратно в бизнеса или в общността.

„социален предприемач” - лице, което мобилизира ресурси и използва възможности, за да отговори на съществуващи нужди и да помогне на хора в неравностойно положение;

„социално предприемачество” - стопанска дейност, която съчетава възможностите на пазара със социалните каузи, като в центъра са хората и техните нужди;

„компас за социалното предприятие” - метод за идентификация на принадлежността на едно юридическо лице към социалната икономика;

В Регламент (ЕС) № 346/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 17 април 2013 година относно европейските фондове за социално предприемачество се посочва, че **„социално предприятие следва да бъде определено като оператор в социалната икономика, чиято основна цел е постигането на социално въздействие, а не генерирането на печалба в полза на собственици или акционери. То действа на пазара чрез предоставяне на стоки и услуги за пазара и използва печалбите главно за постигането на социални цели. То се управлява по отговорен и прозрачен начин, и по-специално чрез участието на служителите, клиентите и заинтересованите страни, засегнати от неговата търговска дейност“**. Посочва се още, че главната цел на социалните предприятия е постигането на положително социално въздействие, а не на максимална печалба; както и това, че социалните предприятия обхващат широка гама от предприятия с различни правни форми, които предоставят социални услуги или стоки на уязвими, маргинализирани лица, лица в неравностойно положение или в изолация.

В изследване по поръчка на ЕК¹ **социалната икономика е дефинирана** по следния начин: група от частни предприятия с официална структура, независими във вземането на решения и свобода на членство, създадени, за да задоволяват потребностите на своите членове чрез пазара, като произвеждат стоки и предоставят услуги в областта на застраховането или финансите, където вземането на решения и разпределянето на печалбите или излишъците между членовете не са пряко свързани с вложения капитал или вноските на членовете,

¹ “The Social economy in the European Union”, CIRIEC, 2012

всеки от които има право на един глас. Социалната икономика включва също и частни, официално създадени организации, с независимо вземани решения и свобода на членство, които произвеждат непазарни услуги за домакинствата и чиито излишъци, ако има такива не могат да бъдат източник на доходи за икономическите субекти, които ги създават, контролират или финансират

КЛЮЧОВИ ДОКУМЕНТИ И ИНИЦИАТИВИ НА ЕВРОПЕЙСКО РАВНИЩЕ

На европейско равнище социалната икономика и социалното предприемачество получават подкрепа, аргументирана в ключови документи като:

1. **Съобщение на Комисията до Европейския Парламент, Съвета, Икономическия и Социален Комитет и Комитета на Регионите от 25.10.2011 г. - Инициатива за социалното предприемачество** - Създаване на благоприятна среда за насърчаване на социалните предприятия като основни участници в икономиката и социалната иновативност;

2. **„Акт за единния пазар I: Дванадесет лоста за насърчаване на растежа и укрепване на доверието“**. Лост №8 се отнася до социалното предприемачество;

3. **„Акт за единния пазар II - Заедно за нов растеж“**. Актът за единния пазар II следва първия набор от мерки, представен от Комисията — Акт за единния пазар I ([IP/11/469](http://ec.europa.eu/ipg/11/469)), — и представлява нов етап в процеса на разширяване и задълбочаване на интеграцията на единния пазар. Част от предвидените мерки се отнасят до социалното предприемачество, социалното сближаване и доверието на потребителите.²

4. **РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 346/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 април 2013 година относно европейските фондове за социално предприемачество**. Регламентът е част от инициативата за социалните предприятия, изложена от Комисията в нейното съобщение от 25 октомври 2011 г. и озаглавена „Инициатива за социалното предприемачество — Създаване на благоприятна среда за насърчаване на социалните предприятия като основни участници в икономиката и социалната иновативност.

5. **Предложение за Регламент на ЕП и Съвета за Програма на ЕС за социална промяна и социални иновации**. Тази програма е инструмент, който се управлява директно от Европейската комисия и има за цел да подкрепи заетостта и социалните политики в рамките на Европейския съюз. Програмата за социална промяна и иновации е част от приетия законодателен пакет на Европейската комисия за кохезионна политика за периода 2014-2020 г. Целта на Регламента е да гарантира, че ще бъдат осъществени ефективни реформи на системите за социална защита, пенсионните системи, както и трудовите пазари в страните членки на ЕС; ще се подобри достъпът до финансиране и микрокредити за социални предприятия, безработни и хора, за които съществува риск да загубят работата си; ще има повече микрокредити за подпомагане на самостоятелната заетост и развитието на бизнеса; ще се подобри подкрепата за работа в други страни от ЕС. Очакванията са предложението да влезе в сила от 1 януари 2014 г.

² http://ec.europa.eu/bulgaria/press_corner/news/031012-single_market_act_bg.htm

6. Създадена е **експертна работна група към ЕК** по въпросите на социалната икономика и социалното предприемачество³. В Инициатива за социалното предприемачество се посочва, че "Комисията ....следва.... да създаде консултативна група от заинтересовани страни по въпросите на социалното предприемачество, която да проследи напредъка на мерките, предвидени в настоящото съобщение ... Тази група може да се състои от представители на държавите-членки, местните власти, организации на социалните предприемачи, представители на банковия и финансовия сектор, както и на академичните и университетски среди." Групата е създадена за 6 годишен период (2012-2017) и ще консултира Комисията за възможностите, развитието, създаването и изпълнението на всички дейности, посочени в Инициативата за социално предприемачество, както и за по-нататъшното развитие на социалното предприемачество и социалната икономика.

---

³ http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/expert-group/index_en.htm

КАКВО Е НАПРАВЕНО ДО МОМЕНТА В БЪЛГАРИЯ

1. По Оперативна Програма „Развитие на Човешките ресурси“ са проведени следните процедури:

✓ По операция **BG051PO001-5.1.01 “Социално предприемачество – Подкрепа и популяризиране на социални предприятия – пилотна фаза”** са създадени **29** и са подкрепени **10** предприятия в сферата на социалната икономика. **Общият брой на лицата**, които са обхванати по проектите е **3612** от различни рискови групи, в това число 1606 лица с увреждания и 166 деца. Осигурена е защитена заетост на **335** лица от уязвими групи. Вследствие на предоставяните интегрирани социални услуги от сектора на социалната икономика към реалния пазар на труда са преминали **173** лица.

✓ По операция **BG051PO001-5.1.02 “Нови възможности”** са разкрити и функционират **35** социални предприятия. Предвижда се общият брой на преките потребители, които да бъдат обхванати от проектните дейности - хора с трайни увреждания; лица, изтърпели наказание лишаване от свобода, от малцинствени етнически групи, напускащи специализирани институции, страдащи от различни зависимости; самотни родители, многодетни майки; дълготрайно безработни лица, обект на социално подпомагане да е **приблизително 530**, а броят на лицата, включени като персонал в социалните предприятия да е **181** лица.

Разкрити са и функционират следните типове социални предприятия:

- за озеленяване и благоустройство;
- за обществено хранене, в т. ч.:
- обществени трапезарии;
- стол;
- домашен социален патронаж;
- за извършване на техническа дейност в подкрепа на общинската администрация;
- за обществена пералня;
- за традиционни занаяти.

✓ По операция **BG051PO001-5.1.03 „Шанс за всички”** се подкрепят **5** специализирани предприятия и **2** кооперации за хора с увреждания за социалното включване на хора с увреждания чрез предоставяне на обучения за придобиване или повишаване на професионалната квалификация и осигуряване на заетост за хора с увреждания.

✓ **От началото на 2013 г.** стартира изпълнението на проекти по схема **„Помощ в дома”**. В рамките на схемата се очаква да бъдат създадени **16** центъра и **152** звена за услуги в домашна среда, в рамките на които се предоставят почасови услуги за лична помощ, подкрепа за социално включване и помощ при извършването на комунално- битови дейности. Ползватели на тези услуги ще бъдат над **7 628** лица с трайни увреждания, с ограничения или невъзможност за самообслужване, в т.ч. **1062** деца и **5 198** възрастни хора с ограничения или невъзможност за самообслужване.

2. В Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД) от 01. 01. 2013 г. официално е включена и **професията „Социален предприемач“**.

Единична група 1344 - Ръководители на социални услуги

Код на длъжността: 1344-6005

Код НКП 96:

Наименование на длъжността: Социален предприемач

3. От 2011 г. Министерство на труда и социалната политика, съвместно с Центъра за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи по проект „Подкрепа на Министерството на труда и социалната политика на Република България за развитие на човешките ресурси в страните от Югоизточна Европа“ заедно с Международния обучителен център /МОЦ/ на МОТ организира ежегодни семинари с международно участие, посветени на различни аспекти, свързани с развитието на социалната икономика и социалното предприемачество:

✓ Проведеният през 2011 г. семинар на тема „Перспективи пред развитието на социалната икономика в България“ имаше за цел да направи преценка на перспективите и възможностите за развитие на принципите и идеите, заложи в Национална концепция за социалната икономика, както и да установи сътрудничество между държавните институции, организациите на социалните партньори и другите заинтересовани страни в Европа и страната чрез обмен на добри практики по отношение на ключови за сектора идеи и инициативи. Международните участници бяха представители от ЕК, Министерство на труда, семейството и социалната защита на Румъния, МОЦ на МОТ;

✓ Темата на втория семинар с международно участие бе „Институционална и правна основа на социалната икономика. Подкрепа на добрите практики от страна на институциите – международен опит и стандарти“ Семинарът предостави възможност на заинтересованите страни за участват в задълбочена дискусия и да укрепят професионалните си взаимоотношения. Семинарът допринесе за очертаване на общите перспективи пред развитието на социалната икономика. Участие в семинара взеха работодателски организации, синдикални организации, НПО, научни среди, социални предприятия, финансови институции, както и представители на Европейската комисия, МОЦ на МОТ и представители на EPVET Емилия-Романя в Италия;

✓ Третият семинар с международно участие, проведен през април 2013 г., беше на тема „Икономическото въздействие на социалните предприятия. Статистика и социални иновации. Международен опит и добри практики.“ В семинара взеха участие представители на международни организации бяха направени няколко филма, отразяващи развитието на социалната икономика в

различни страни, също така беше направена интернет връзка е представител на „Social Enterprise UK“.

4. Създадена е интернет страница <http://seconomy.mlsp.government.bg>, която има за цел да отразява събитията, свързани със социалната икономика и социалното предприемачество в страната, както и да представя актуална информация за събития, новини, документи в областта на социалната икономика.

5. В областта на социалната икономика и социалното предприемачество бяха публикувани в „Информационен бюлетин по труда“, издаван и разпространяван от ИК „Труд и право“, редица статии и информационни материали от страна на експерти от дирекция „Жизнен стандарт, демографско развитие, политики и стратегии“:

- „Социално-икономическото развитие през призмата на социалната икономика. Добри европейски практики“, бр.12, 2009г;
- „Социалната икономика - възможност за социално включване и заетост на уязвими групи в обществото“, бр.11, 2010г;
- „Аспекти на взаимовръзката между корпоративна социална отговорност и социална икономика“ бр.5/2011 г.;
- „Аспекти на въздействието на социалната икономика върху жизнения стандарт бр.1/2012 г.
- „Национална концепция за социална икономика - същност и предназначение“, бр.5, 2012г.;
- „Социалните предприемачи – лидерите на новото хилядолетие“- бр.2/2013 г.;
- „Социалната икономика – полагане основите на иновативни решения на съвременните предизвикателства. Опитът на десет държави – членки на ЕС с проекция върху разработването на План за действие 2013 – 2014 г. по Националната концепция за социална икономика на Р България.“, бр2/2013 г.

6. **Икономическият и Социален Съвет на Р България** прие **две становища**, имащи отношение към социалната икономика на следните теми: “Ролята на българските кооперации за развитието на социалната икономика в контекста на стратегия „Европа **2020**“, 2011 г.; „Социалната икономика – възможности и перспективи за развитие в България” , 2012 г.; **една резолюция** по “СЪОБЩЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ СОМ (2012) 573 за Акт за единния пазар II - Заедно за нов растеж”, 2013 г. и **един анализ** на тема „Социалното предприятие и социалното предприемачество”, 2013 г.

7. По поръчка на МТСП, Българският Център за нестопанско право разработи наръчник – „Правните норми в областта на социалното предприемачество“, като целта на документа е да проследи и анализира правните документи и основания в България, които се отнасят до социалното предприемачество.

8. Проведени са и следните проучвания и изследвания:

- Аспекти на въздействието на социалната икономика върху жизнения стандарт – изследването е проведено през втората половина на месец април 2011 г., като резултатите бяха публикувани в Информационния бюлетин по труда, орган на МТСП, издаван и разпространяван от ИК „Труд и право“;

- Чрез обществена поръчка от страна на МТСП през 2012 г. беше проведено изследване на тема: „Нагласи и информираност на заинтересованите страни по въпросите на корпоративната социална отговорност (КСО) по области с включване и на предприятия от сферата на социалната икономика“. Изследването беше осъществено от „Институт за социални изследвания и маркетинг - МБМД“ ЕООД;

- Проучване сред социални предприятия за социалното въздействие от дейността им – проучването е проведено през втората половина на месец април 2013 г. Резултатите бяха оповестени на състоялия се семинар с международно участие през април 2013 г.